

Titulació	Tipus	Curs
Medicina	OB	3

Professor/a de contacte

Nom : José Troya Díaz

Correu electrònic : jose.troya@uab.cat

Equip docent

Francisco Javier García Borobia

José Manuel López Cano

Antonio Moral Duarte

José Troya Díaz

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

És aconsellable que l'estudiant hagi assolit les competències bàsiques de les assignatures de primer i segon curs, especialment les relacionades a l'Anatomia i la Fisiologia.

L'alumne matriculat en aquesta assignatura es compromet, en entrar en l'ambient sanitari-clínic en contacte amb els pacients, a seguir la normativa de conducta exposada a la web de la Facultat de Medicina de la UAB, coneixent el document de recomanacions de conducta per als estudiants de medicina durant el cicle de formació clínica, respectant les lleis de:

-Llei de protecció de dades 15/1999

-Llei bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica 41/2002

Accepta així mateix els riscos inherents a l'àmbit clínic i serà coneixedor del document de vacunes recomanades als estudiants de la Facultat de Medicina de la UAB.

Objectius

Objectius Generals

- Conèixer els fonaments -bases biològiques- de la cirurgia i les grans síndromes quirúrgiques

- Conèixer i ser capaç de realitzar les tècniques quirúrgiques més bàsiques

Els objectius d'aquesta assignatura es complementen amb els de Fisiopatologia i Semiologia Clínica.

Resultats d'aprenentatge

1. Informar el pacient de totes les etapes de l'atenció assistencial: preoperatòria, intraoperatòria, postoperatòria immediata (crítics), planta d'hospitalització i seguiment després de l'alta.
2. Informar sobre les alternatives quirúrgiques.
3. Emplenar correctament un consentiment informat escrit.
4. Identificar les primeres actuacions de prevenció (protecció i alerta) després dels accidents en l'ambient extrahospitalari.
5. Informar correctament sobre les mesures de protecció per evitar la transmissió d'energia lesionant als traumatismes.
6. Definir les mesures de profilaxi de les complicacions postoperatòries amb especial èmfasi a les que pot dur a terme, des de la pràctica ambulatoria, el metge generalista.
7. Informar correctament sobre les indicacions quirúrgiques generals i el risc preoperatori.
8. Identificar la resposta de l'organisme a la cirurgia i les aportacions de la cirurgia mínimament invasiva.
9. Definir les interaccions dels biomaterials.
10. Definir les bases, indicacions, tolerància, procediments en el donant i receptor dels trasplantaments.
11. Identificar les indicacions principals de les tècniques electrofisiològiques (ECG, EEG, EMG, i d'altres).
12. Reconèixer les característiques dels teixits en les diferents situacions de lesió.
13. Identificar el perquè de les manifestacions que permeten el diagnòstic de les grans síndromes quirúrgiques.
14. Reconèixer el material orgànic útil com a mostra biològica i la seva forma d'obtenció per procediments quirúrgics per processar-lo posteriorment.
15. Valorar la biomecànica dels accidents en l'estratègia assistencial a un traumatisme.
16. Conèixer la fisiopatologia dels diferents tipus de ferides, cicatritzacions i hemorràgies quirúrgiques.
17. Reconèixer els factors de risc que predisposen a l'aparició de complicacions postoperatòries per aplicar en cada cas les mesures de profilaxi que corresponguin.
18. Identificar els fonaments de les vies d'abordatge en cirurgia convencional i endoscòpica.
19. Identificar els fonaments de les intervencions quirúrgiques curatives i pal·liatives.
20. Definir el perquè de les complicacions dels procediments quirúrgics.
21. Elaborar una anàlisi crítica dels objectius que es pretenen aconseguir amb les intervencions quirúrgiques contrastant-la amb els efectes adversos que aquestes poden comportar.
22. Valorar la relació risc-benefici dels procediments quirúrgics a partir d'una història clínica.
23. Valorar les indicacions i contraindicacions de les transfusions i trasplantaments.
24. Identificar com s'ha arribat a l'estat actual dels diferents procediments diagnòstics i terapèutics quirúrgics, els múltiples interrogants encara plantejats i les potencials possibilitats d'avenços argumentats en el futur.
25. Saber preguntar els elements rellevants de l'anamnesi d'un pacient amb un procés quirúrgic i amb vista a una possible intervenció.
26. Buscar els elements rellevants de l'exploració d'un pacient amb un procés quirúrgic i amb vista a una intervenció.
27. Practicar procediments quirúrgics elementals: netedat, hemostàsia i sutura de ferides.
28. Saber sol·licitar en funció de l'anamnesi i l'exploració física, aquelles exploracions complementàries que poden ser útils per completar l'estudi de les grans síndromes quirúrgiques i amb vista a una intervenció quirúrgica.
29. Reconèixer i identificar a través de mitjans manuals i procediments instrumentals de monitoratge les situacions de risc vital.
30. Assistir actuant i corregint de manera simulada amb mitjans manuals i procediments instrumentals en les situacions de risc vital.
31. Identificar els principis generals de l'anestèsia i reanimació.
32. Descriure els fonaments de la rehabilitació, de la promoció de l'autonomia personal, de l'adaptació funcional del/a l'entorn, i d'altres procediments físics en la morbiditat, per a la millora de la qualitat de vida.
33. Analitzar la situació d'escenes amb situacions de risc vital.
34. Escollir i utilitzar l'instrumental i material necessaris per realitzar els procediments propis de la

- cirurgia menor.
35. Realitzar de forma simulada els procediments per a l'obtenció de mostres biològiques propis de la cirurgia menor.
 36. Realitzar de forma simulada els procediments terapèutics propis de la cirurgia menor.
 37. Aplicar les mesures de profilaxi de les complicacions postoperatòries, amb especial èmfasi a les que pot dur a terme el metge generalista des de la pràctica ambulatoria.
 38. Aplicar les mesures de profilaxi tromboembòlica.
 39. Manejar les tècniques de desinfecció i esterilització.
 40. Comunicar la informació pertinent sobre la lesió, la seva evolució i les possibilitats de tractament.
 41. Ordenar i redactar una història clínica de manera que permeti, al seu torn, redactar els altres documents que pugui necessitar un pacient quirúrgic, inclosos els de terminologia no tècnica.
 42. Identificar les principals dades d'un full operatori i de la documentació d'un pacient quirúrgic.
 43. Efectuar una base de dades dirigida al control dels pacients que s'han sotmès a una intervenció.
 44. Utilitzar correctament la nomenclatura quirúrgica internacional.
 45. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
 46. Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
 47. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
 48. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.

Continguts

Història dels procediments diagnòstics i terapèutics quirúrgics i possibilitats de futur en fase d'investigació, àmbits d'actuació de la cirurgia: generals i específics. Valoració preoperatòria, consentiments informats: genèric i adaptat a cada intervenció, fulla operatoria i altres documents mèdics legals del pacient quirúrgic. El quiròfan: estructura, distribució i funcionament de l'àrea quirúrgica. Classificació i maneig de l'instrumental i material quirúrgic. Les maniobres quirúrgiques bàsiques i la seva aplicació en procediments quirúrgics elementals. Aplicacions de l'anatomia quirúrgica a les vies d'abordatge per a l'actuació sobre els principals camps operatoris. Procediments instrumentals útils en l'assistència, valoració i monitoratge del pacient quirúrgic. Fisiopatologia de les ferides (incloent cremades, congelacions i altres tipus especials de ferides). Hemorràgia i hemostàsia en cirurgia, transfusions. Cicatrització. Materials artificials en cirurgia. Resposta sistèmica a la cirurgia. Característiques dels teixits en les diferents situacions de lesió quirúrgica: alteracions del creixement cel·lular congènites i adquirides, inflamació i traumatisme. Concepte, bases i classificació de la cirurgia oncològica. Concepte, bases, tipus i organització de la cirurgia dels trasplantaments. Infeccions quirúrgiques comunitàries: fisiopatologia local i sistèmica. Lesions per agents físics: concepte, freqüència i classificació. Assistència de les lesions traumàtiques elementals: ferides i altres. Politraumatismes fisiopatologia i assistència inicial: escenaris, amidades de suport, reconeixements primari i secundari. Aproximació diagnòstica i terapèutica a les principals síndromes quirúrgiques dels diferents compartiments del cos humà. Principis generals de l'anestèsia i reanimació. Monitoratge dels pacients quirúrgics en les unitats de crítics. Equilibri de líquids i electrolits, Nutrició i dietoteràpia en el pacient quirúrgic. Vies d'accés al sistema venós. Drenatges i ostomies. Cures postoperatòries. Complicacions de la cirurgia i la seva profilaxis: infeccions nosocomials del pacient quirúrgic, tromboembòlica i altres.

Temari de les classes teòriques (23h):

1 Història de la cirurgia

2 El quiròfan

- 3 Cirurgia dels traumatismes
- 4 Infeccions quirúrgiques comunitàries
- 5 Principis de la cirurgia dels tumors benignes i oncològica
- 6 Trasplantament d'òrgans
- 7 Principis de cirurgia preoperatòria
- 8 Resposta sistèmica a la cirurgia.
- 9 Anestèsia i control del dolor
- 10 Alteracions de l'equilibri hidroelectrolític i àcid base
- 11 Suport nutricional del pacient quirúrgic
- 12 Cicatrització de les ferides
- 13 Hemorràgia i hemostàsia en cirurgia
- 14 Infeccions del lloc quirúrgic
- 15 Infeccions nosocomials postoperatòries a distància del lloc quirúrgic
- 16 Principals síndromes quirúrgiques. Síndromes compartimentals
- 17 Shock
- 18 Abdomen agut

19 Icterícia obstructiva extrahepàtica

20 Hemorràgia digestiva

21 Politraumatismes 1. Concepte, fisiopatologia i escenaris assistencials inicials.

22 Politraumatismes 2. Reconeixements primari i secundari

23 Complicacions postoperatòries

Pràctiques de laboratori (PLAB) (6h) :

Suport Vital Bàsic

Drenatges i Sondes

Pràctiques d'habilitats Clíniques Avançades (PHCA) (6h) :

Accessos al sistema venós superficial

Principis de sutura i tractament de les ferides menors

Pràctiques de Simulació Clínica Avançada (PSCA) (5h)

Abdomen Agut .Peritonitis

Oclusió Intestinal

Pràctiques hospitalàries (15h). Servei de Cirurgia General.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
ELABORACIÓ DE TREBALLS / ESTUDI PERSONAL / LECTURA D'ARTICLES / INFORMES D'INTERÈS	65	2,6	
TEORIA (TE)	23	0,92	
PRACTICA DE SIMULACIÓ CLÍNICA AVANÇADA (PSCA)	5	0,2	
PRÀCTICA D'HABILITAT CLÍNICA AVANÇADA (PHCA)	6	0,24	
PRÀCTIQUES DE LABORATORI (PLAB)	6	0,24	
PRÀCTIQUES CLÍNIQUES ASSISTENCIALS (PCAh)	15	0,6	

Aquesta Guia descriu el marc, continguts, metodologia i normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura pel que fa al nombre i mida de grups, distribució en el calendari i dates d'exàmens, criteris específics d'avaluació i revisió d'exàmens, es concretaran a cada una de les Unitats Docents Hospitalàries (UDH), que ho explicitaran a través de les seves pàgines web i el primer dia de classe de cada assignatura, a través del professors responsables de l'assignatura a les UDH. Segons criteri dels professorat responsable i els recursos disponibles a cada Unitat Docent, part dels continguts corresponents a les lliçons teòriques podran ser impartits i avaluats a les aules de simulació amb la metodologia corresponent.

Pel present curs, els professors designats pels Departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDH son:

Departament(s) responsable(s): Cirurgia

Responsable de Facultat: José Troya Diaz 30145jtd@gmail.com

Responsables UDH

UD Sant Pau: Antonio Moral amoral@santpau.cat

UD Vall d'Hebron: Manuel López Cano manuel.lopez@uab.cat

Germans Trias i Pujol: José Troya Diaz 30145jtd@gmail.com

UD Parc Taulí: Francisco Javier García Borobia franciscojavier.garcia@uab.cat

Metodologia

23 Hores de Teoria

6 hores de PLAB

6 hores de PHCA

5 hores de PSCA

15 hores de pràctiques clíniques assistencials (PCAh) al Servei de Cirurgia General.

Excepcionalment i segons criteri del professorat responsable, els recursos disponibles i la situació sanitària de cada moment a les diferents Unitats Docents, part dels continguts corresponents a les lliçons teòriques, pràctiques i seminaris podran ser impartits de forma presencial o virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluacions escrites mitjançant proves objectives: Ítems d'elecció múltiple	30%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48
Avaluacions de tipus pràctic: Avaluació clínica objectiva i estructurada	20%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48
Avaluació de tipus pràctic: Avaluació PCAh	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48
Avaluacions escrites mitjançant proves objectives: proves d'assaig de preguntes restringides	30%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48
Avaluacions orals: avaluació continuada amb contacte directe amb l'alumnat	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades mitjançant:

Avaluacions orals: avaluació continuada amb contacte directe amb l'alumnat (10%).

Avaluacions de tipus pràctic: Avaluació clínica objectiva i estructurada (20%).

Avaluacions de tipus pràctic: Avaluació PCAh (10%).

Avaluacions escrites mitjançant proves objectives: Ítems d'elecció múltiple (30%) i proves d'assaig de preguntes restringides (30%).

Segons normativa UAB es programaran un mínim de tres moments avaluatius i dues tipologies avaluatives

Els estudiants que no realitzin les proves d'avaluació tant teòrica com pràctica seran considerats com No avaluats exhauint els drets a la matrícula de l'assignatura.

S'estableix una prova de recuperació pels estudiants que no superin la matèria programada segons calendari.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació

La realització de qualsevol irregularitat en un acte d'avaluació (fraud acadèmic, plagiat o ús indegut de la IA, tret que aquest ús estigui autoritzat expressament a la guia docent), que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació, suposa que aquest acte es qualificarà amb un 0. En cas que la guia docent prevegi que per superar l'assignatura sigui requisit imprescindible haver obtingut una nota mínima en aquest acte d'avaluació o que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura és 0. Al marge d'això, es podrà instruir un procés disciplinari a l'estudiant que incorri en alguna d'aquestes irregularitats

Bibliografia

Bibliografía de consulta

[Cirugía / \[coord.\] J.L. Balibrea Cantero ; \[autores F. Acín García ...et al.\] Madrid : Marbán, cop. 2007](#)

[Lo Esencial en ECOE en medicina y cirugía / Aneel Bhangu](#) Bhangu, Aneel A. Barcelona : Elsevier, cop. 2010

[Sabiston tratado de cirugía : fundamentos biológicos de la práctica quirúrgica moderna / Courtney M. Townsend,](#) Barcelona : Elsevier España , [2018]

[Mandell, Douglas y Bennett compendio de enfermedades infecciosas / \[editat per\]: John E. Bennett, MD, MACP, Raphael Dolin, MD, Martin J. Blaser, MD](#) Barcelona : Elsevier, [2017]

[Schwartz's principles of surgery / editor-in-chief: F. Charles Brunickardi ; associate editors: Dana K. Andersen \[i 6 més\]](#) New York : McGraw-Hill, [2019]

Recursos d'Internet

[Recursos d'Internet https://www.aecirujanos.es/Guias-AEC_es_2_1.html](https://www.aecirujanos.es/Guias-AEC_es_2_1.html)

▣

Programari

NO HI HA PROGRAMARI ESPECÍFIC

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.

A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura